

Sygn. akt V U 1185/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 stycznia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Nowakowska

Protokolant Alina Kędzia

po rozpoznaniu w dniu 27 stycznia 2016 r. w Kaliszu

odwołania C. R.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 23 września 2015 r. Nr (...)

w sprawie C. R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 23 września 2015 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje C. R. emeryturę od 01 lipca 2015r.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 23.09.2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych w O. odmówił C. R. przyznania emerytury, gdyż jako osoba urodzona po 31.12.1948r. nie udowodnił co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych na dzień 1.01.1999r. (a tylko 2 lata 7 miesięcy i 5 dni). Odmówiono mu bowiem zaliczenia pracy na stanowisku monter przy pracach wodno-kanalizacyjnych od 05.08.1978r. w Przedsiębiorstwie (...) w P., gdyż nie przedstawił właściwego świadectwa pracy w szczególnych warunkach.

Odwołanie od tej decyzji wniósł do Sądu C. R. domagając się przyznania emerytury z tytułu ponad 15-letniego wykonywania pracy w szczególnych warunkach, a na dowód charakteru pracy w przedsiębiorstwie (...) okresie od 05.06.1978r. do 31.08.1990r. powołał świadków.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd ustalił i zważył co następuje:

Zgodnie z art.184 ust.1 ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS (t.j DzU z 2015r. poz. 748) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31.12.1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art.32-34, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (1.01.1999r.) osiągnęli:

1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn oraz

2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art.27.

Stosownie do treści ust.2 emerytura ta przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do OFE lub przekazania środków tam zgromadzonych za pośrednictwem ZUS na dochody budżetu państwa.

Stosownie do treści art. 32 cyt. ustawy ubezpieczeni będący pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnieni w szczególnych warunkach przez co najmniej przez 15 lat, nabywali prawo do emerytury w wieku obniżonym o 5 lat od podstawowego, o ile udowodnili łączny staż ubezpieczeniowy określony w art.27 cyt. ustawy wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn.

Zgodnie z ust.4 tego przepisu wiek emerytalny, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust.2 i 3 przysługiwało prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych tj. rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent inwalidzkich dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze / Dz. U. Nr 8 poz.43 ze zmianami/

Paragraf 2 powyższego rozporządzenia stanowi, że okresami prac uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach wykonywana była stale i w pełnym wymiarze czasu obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy te stwierdza zakład pracy na podstawie posiadanej dokumentacji w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Wobec braku stosownego dokumentu przez sądem możliwe jest wykazywanie charakteru pracy wszelkimi dowodami przewidzianymi w przepisach kodeksu postępowania cywilnego.

C. R. urodzony w dniu (...), z wykształceniem podstawowym, w okresie od 05.06.1978r. do 31.08.1990r.. zatrudniony był w Przedsiębiorstwie (...) w P. na stanowisku monter instalacji wodno-kanalizacyjnych.

Z dokumentów osobowych uzyskanych przez Sąd od podmiotu przechowującego akta osobowe z tego przedsiębiorstwa wynika, że odwołujący się został zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w P. od początku na stanowisku montera instalacji wodno-kanalizacyjnych i takie stanowisko zajmował przez cały okres pracy w tym zakładzie.

W umowie o pracę z dnia 05.06.1978r. zaznaczono, że zostaje oddelegowany do pracy w terenie.

W aktach osobowych znajduje się świadectwo wykonywania pracy zaliczonej do pierwszej kategorii zatrudnienia od 05.06.1978r. Dokument ten nie zawiera daty wydania, ale numer rej (...) wskazuje, że pochodzi z 1981r.

Z powołaniem na wykaz branżowy stanowisk zawarty w zarządzeniu Ministra Rolnictwa nr 61/80 z dnia 3.07.1980r. pracę odwołującego się od początku jego zatrudnienia w (...) na stanowisku montera zakwalifikowano jako wymienioną w dziale V poz 1 pkt 2 wykazu, co uprawniało do uznania jej jako należąca do pierwszej kategorii zatrudnienia.

W oparciu o zeznania świadków T. B. i I. K. Sąd ustalił, że odwołujący się podczas całego okresu zatrudnienia w przedsiębiorstwie (...) pracował jako monter przy zakładaniu wodociągów i kanalizacji na terenie powiatów (...) i (...), (...). Najczęściej były to wodociągi doprowadzające wodę do gospodarstw rolnych.

Zawsze wiązało się to z pracą w głębokich wykopach, powyżej 1,5metra. Praca była wykonywana stale, bez względu na porę roku, nawet w okresie zimowym.

Odbывała się z narażeniem na osypanie ziemi w wykopie, często z naruszeniem zasad bezpieczeństwa.

Jej szkodliwość wiązała się też z wdychaniem opiółków azbestu podczas piłowania rur zawierających ten pierwiastek oraz z narażeniem na działanie zmiennych warunków atmosferycznych i na osunięcie ziemi do wykopu.

dowód - zeznania świadków T. B. i I. K. z rozprawy w dniu 27.01.2016r.

Stanowisko, na którym pracował odwołujący się wymienione jest w wykazie A dział V poz. 1 stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Wprawdzie dział V odnosi się do budownictwa i przemysłu materiałów budowlanych, a zakład pracy odwołującego się (...) należał do sektora rolnictwa, ale świadczył usługi dla wszelkich podmiotów. Praca nie odbiegała od pracy innych zakładów zajmujących się robotami wodnokanalizacyjnymi, dlatego nie ma w ocenie sądu przeszkód do zaliczenia jej jako wykonywanej w szczególnych warunkach.

W ocenie Sądu praca odwołującego się na stanowisku montera instalacji wodnych i kanalizacyjnych wykonywana w przedsiębiorstwie (...) od 05.06.1976r. do 31.12.1990r. podlega więc zaliczeniu do pracy w szczególnych warunkach jako wymieniona w wykazie A dział V poz. 1: „roboty wodnokanalizacyjne oraz budowa rurociągów w głębokich wykopach”.

Uzasadnieniem przyznania prawa do emerytury w obniżonym wieku jest wykonywanie pracy narażającej na szybsze zrealizowanie się ryzyka emerytalnego z powodu wcześniejszej niż powszechnie, utraty sprawności psychofizycznej pracownika

Dla oceny czy pracownik pracował w szczególnych warunkach nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy. Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale, codziennie i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia z 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

(patrz wyrok Sądu najwyższego z 09.05.2011r. w sprawie III UK 174/10. - LEX 901652)

Okres pracy w (...) stanowi 12 lat, 2 miesiące i 26 dni, ale w sumie z okresem dotąd zaliczonym (2 lata 7 miesięcy i 5 dni) nie wystarczyłyby do wykazania 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zauważyć należy jednak, że odwołujący się przedłożył do sprawy świadectwo pracy w szczególnych warunkach za okres od 11.07.1973r. do 31.12.1976r. co do pracy na stanowisku operatora zespołu przenośników w (...) Przedsiębiorstwie (...) wydane przez następcę prawnego (...). Dokumentu tego organ rentowy nie kwestionował, jednak wyłączył z okresu w nim wskazanego czas odbywania służby wojskowej. W efekcie zaliczył tylko wspomniane wyżej 2 lata 7 miesięcy i 5 dni w okresach od 11.07.1973r. do 17.02.1975r. oraz od 05.01.1976r. do 31.12.1976r.

Poza sporem jest w świetle dokumentów zgromadzonych w aktach kapitału początkowego, że odwołujący się odbywał służbę wojskową od 18.02.1975r. do 13.12.1976r. Do pracy w zakładzie na dotychczasowe stanowisko (gdzie realizował pracę w szczególnych warunkach)powrócił od 05.01.1976r.

W ocenie sądu organ rentowy wyłączając ze szczególnych warunków wskazanych przez zakład pracy w świadectwie pracy w szczególnych warunkach okres służby wojskowej postąpił wadliwie, gdyż pominął fakt, że pracownik po odbyciu służby wrócił do dotychczasowej pracy w wymaganym terminie.

Zgodnie z art. 108 ustawy z dnia 21.11.1967 r. o powszechnym obowiązku obrony PRL w brzmieniu obowiązującym od dnia 01.01.1975 r. okres odbytej zasadniczej służby wojskowej podlega zaliczeniu do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień związanych z zatrudnieniem, również żołnierzom podejmującym zatrudnienie, którzy przed powołaniem do tej służby nie byli zatrudnieni, albo po jej odbyciu podjęli zatrudnienie w innym zakładzie pracy lub gałęzi pracy. Warunkiem zaliczenia odbytej służby wojskowej było zachowanie 30- dniowego terminu podjęcia zatrudnienia.

Regulacja szczegółowa warunków zaliczenia służby wojskowej do okresu zatrudnienia dla żołnierzy, którzy po odbyciu służby wojskowej podjęli zatrudnienie w innym zakładzie, znalazła się w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 22.11.1968 r. w sprawie szczegółowych uprawnień żołnierzy i ich rodzin (Dz. U. Nr 44 poz. 318).

W § 7 tegoż rozporządzenia wskazano, iż żołnierzowi, który z ważnych przyczyn nie podjął zatrudnienia w poprzednim zakładzie, zalicza się okres tej służby do szczegółowych uprawnień uzależnionych od wykonywania pracy na określonym stanowisku, jeżeli w ciągu 30 dni od zwolnienia służby wojskowej podjął pracę w innym zakładzie w oparciu o skierowanie właściwego urzędu lub bez takiego skierowania.

Odwołujący przed odbywaniem zasadniczej służby wojskowej wykonywał pracę w szczególnych warunkach i następnie po odbyciu służby wojskowej w okresie krótszym niż 30 dni podjął pracę w dotychczasowym zakładzie i nadal wykonywał pracę w szczególnych warunkach, spełnił więc warunki, aby do stażu pracy w szczególnych warunkach, doliczyć mu okres odbywania czynnej służby wojskowej tj okres od 18.02.1975r. do 31.12.1975r.

Jak wynika z danych ZUS na dzień 1.01.1999r. C. R. udowodnił wymagany 25 letni składkowy i nieskładkowy (łącznie 25 lat i 2 dni).

W świetle dokonanych ustaleń należy więc przyjąć, że spełnione zostały też warunki stażowe 15 lat pracy w szczególnych warunkach (uwzględniając pracę w przedsiębiorstwie (...) i okres służby wojskowej).

Wiek 60 lat C. R. ukończył w dniu (...) i w tym momencie spełnił wszystkie warunki do emerytury z art.184 cyt. ustawy.

Wniosek o emeryturę złożony został jednak dopiero w dniu 13.07.2015r.

Sąd przyznał mu prawo do emerytury z art.184 cyt. ustawy od 1 dnia miesiąca złożenia wniosku, co odpowiada treści art.129 ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS.

Zaskarżona decyzja podlegała więc zmianie i zgodnie z art.477¹⁴§2 kpc orzeczono jak w wyroku.